

Storm en Drang.

ze heel voorzichtig; ze wikken en wegen, en geven geen cent te veel, en betasten en beziën de waar van alle kanten. Maar naar hun geluk — het hoogste dat ze verwerven kunnen, en maar éens in hun leven — grijpen ze blindweg, met beide handen. Vreemd, hè? Maar je zult me toestemmen dat 't zoo is.

Wees jij nu verstandiger. Berust, en weet dat 't niet anders kan. 't Is te laat voor je. Als je dat inziet, ben je al een boel wijzer geworden."

Ik kon niet antwoorden. Ik kon alleen maar bij me zelf herhalen: „'t is verschrikkelijk, verschrikkelijk..."

Mijn vriend ging meedoogenloos voort:

„Als je ergens kwam, waar veel vrouwen bijeen waren, laten we zeggen op een concert van een dames-zangvereniging, en je zag ze zitten, al die meisjes van achttien tot twee-en-twintig — wat dacht je dan, wat ging er dan in je om? Ik bedoel niet toen je 'n jongen was — toen dacht je natuurlijk dat het vrouwen waren, en je was wat verward door den rijkdom van keus, en voelde voor zoowat allemaal een tam soortje verliefdheid, en je verbeeldde je dat je mettertijd een van die kindertjes tot vrouw zou nemen. Maar nu, wat denk je nu, als je zoo'n verzameling schepseltjes ziet, die een beetje gichelen, en een beetje coquetteeren; van wie de een 'n rose blousetje draagt en de ander een blauw, en de derde een groen; van wie de een blond haar met krulletjes draagt, en de ander zwart haar zonder..."

Ik had teruggedacht, en o — nu voelde ik het op eens, en ik antwoordde:

„Ja, ja...: poppen zijn 't, met weekwassen poppengezichtjes; kapstukken voor mooie kleeren; leeggeblazen eierschalen met gekleurde figuren er op; kappersmutsebollen voor gefriseerde pruiken; ulevellen in versierde papiertjes; mooi verpakte caramels; gele en rose en witte fondants, wee-zoet en smelt-zacht; automaten, harlekijns, opgezette paradijsvogels, leege odeurfleschjes, lampekappen van zij, bonbondoosjes, gebloemde behangsels, speelgoed, veertjes, lintjes en strikjes. Ze maken me wee en draaierig en kriebelig en razend; ze geven me honger en dorst;

ze doen me verlangen naar rood, bloedend vleesch om mijn tanden en mijn nagels in te slaan, naar fonkelzwarte bourgogne om mijn droge keel te bevochtigen; ze maken me flauw en ziek en wanhopig. Ik weet, dat ze gekleurde watten in haar hoofd hebben en orgeade in haar aderen; dat ze niet geblakerd zijn door vuren van begeerte, en niet geschud zijn door stormen van verlangen; ik weet dat ze het zoute schuim van passiegolven niet op haar lippen hebben geproefd, en dat ze de bittere tranen niet voelden branden van gegeeselden trots, van vermoorde droomen, van vergruizelde illusies. Ik verafschuw ze, omdat ze het leven niet kennen."

„Welke vrouw kent het? Een hoogst enkele. Zooeen zou jij moeten vinden. Maar die kans is heel gering. En als ze zich voordeed, zou het dan niet telaar zijn? Je moet een vrouw vinden, die evenals jij gevochten heeft, op leven en dood, met de dingen om zich heen. Die den weg achter haar bezaaid heeft met doode stukken van zichzelf. En als je haar vindt, zullen jullie 't elkaar zeggen dat dit het is — en dan zal je heengaan en alleen de herinnering behouden. Want ze zal veel ouder zijn dan jij, omdat een vrouw langzamer leeft. En een veel oudere vrouw zal toch altijd den jongere in je zien. Dien kan ze haar liefde niet geven — wel een groot medelijden, een sterk gevoel van moederlijkheid; ook nachten van waken zelfs en veel tranen om jouwentwil — maar geen liefde. Die zou haar een gewaarwording van tegenzin brengen. De gedachte zal wel in haar opkomen, maar terzelfder tijd zal ze sterker weten nog dan vroeger, dat er een eendagsbloem in haar ontwaakt is. Beiden zal je weten dat je lente gekomen is, maar je zult nader treden en toezien — en kijk: het is een doode lente."

Vreemd, vreemd, vreemd. Waarom had ik dit niet eerder geweten?

Maar als alles zoo was, als mijn leven nu nauwkeurig voor me afgebakend lag, als er nu nooit meer iets anders zou zijn, als ik toch werkelijk wist dat ik er-in-geloopt was, bekocht, in de maling genomen — was dood-zijn dan niet beter?